

Foreningsnyt – foredrag i efteråret

Dato	Tid	Foredragstitel	Foredragsholder	Forening
Sep.				
6/9	19.15	Stjernerdannelse med ALMA	<i>Christian Brinch</i>	AS (Kbh)
13/9	19.00	Stjernerdannelse med ALMA	<i>Christian Brinch</i>	AS (Årh)
Okt.				
4/10	19.15	Lys i mørket: Observationer af de yngste stjerner	<i>Jes Jørgensen</i>	AS (Kbh)
11/10	19.00	Lys i mørket: Observationer af de yngste stjerner	<i>Jes Jørgensen</i>	AS (Årh)
Nov.				
1/11	19.15	Numeriske simulationer af stjerne- og planetdannelse	<i>Åke Nordlund</i>	AS (Kbh)
8/11	19.00	Numeriske simulationer af stjerne- og planetdannelse	<i>Åke Nordlund</i>	AS (Årh)
22/11	19.15	Formørkende exoplaneter og Kepler-missionen	<i>Lars Buchhave</i>	AS (Kbh)
29/11	19.00	Formørkende exoplaneter og Kepler-missionen	<i>Lars Buchhave</i>	AS (Årh)
Dec.				
6/12	19.15	Hvordan opstår planeter?	<i>Anders Johansen</i>	AS (Kbh)
13/12	19.00	Hvordan opstår planeter?	<i>Anders Johansen</i>	AS (Årh)

AS (Kbh): Astron. Selskab (København), Auditoriet, Juliane Maries Vej 30, 2100 København Ø (www.astronomisk.dk).

AS (Årh): Astron. Selskab (Århus), Matematisk Inst., Aarhus Universitet, Ny Munkegade, Bygn. 1530, Aud. D2, 8000 Århus C.

Astronomisk Selskab

Temaet for efterårets foredragsrække er *Dannelse af stjerner og planeter*. I rummet mellem stjernerne findes kæmpestore skyer af gas, hvoraf nye stjerner og planeter dannes. Det sker, når dele af skyen bliver så tæt, at den begynder at falde sammen under sin egen masse. Stjernen dannes i midten og planeterne opstår i en skive af gas og støv uden om stjernen. I grove træk kan man sige, at planetdannelse sker ved at støvkorn støder sammen og danner små faste klumper, kaldet planetesimaler. Nær en planetesimal er et par kilometer i diameter, vil tyngdekraften trække yderligere materiale til. Planeten vil vokse, så længe der er materiale i skiven omkring stjernen. Når stjernen i midten af skiven begynder at lyse, vil det gas og støv, som ikke har klumpet sig sammen

i skiven, blive blæst væk. Dermed stopper planetdannelsen. Hele processen forløber på under 100.000 år, og der er mange detaljer, som vi endnu ikke helt forstår.

Foredragsrækken vil belyse udfordringerne ved at observerer stjerne- og planet-dannelse der foregår skjult inden i de interstellare skyer, hvordan man kan observerer planeter omkring andre stjerner og hvor langt vi er nået i vores teoretiske forståelse af hvilke fysiske processer der spiller hovedrollen under stjerne- og planet-dannelse.

Foredragene afholdes i samarbejde mellem Astronomisk Selskab, Tycho Brahe Planetarium og Folkeuniversitetet. De er tilrettelagt af Anja Andersen, Chriottoffer Karoff, Frank Grundahl og Torben Arentoft.